

Mari Chordà (Amposta, 1942) fa servir la imatge, el llenguatge o l'acció social com a material de la seva obra i com a part indestruïble de la seva vida. L'artista, l'escriptora i poeta o l'activista formen un vincle indissociable que sustenta una actitud i unes conviccions que determinen l'eix vertebral del seu treball i de la seva biografia. Es mou en un present continu, en el qual tot el que fa és una experiència simultània, inseparable. Observadora activa i atenta de la realitat que l'envolta, necessita prendre-hi part, agitar i subvertir allò que veu, des d'uns principis determinats pel feminisme: sorgits com a resposta al context ofegador del franquisme, però mantinguts en el temps davant una societat que encara ha de canviar molts dels seus valors i que ha de restituir la visibilitat i el reconeixement del treball de les dones.

Va fundar Lo Llar a Amposta, un espai que durant dos anys va ser un centre d'activació cultural on promoure concerts, exposicions i altres activitats. A partir del seu trasllat a Barcelona, va crear amb un grup de dones *laSal*, un bar biblioteca pensat com espai per parlar, per tenir suport i assessorament, que derivaria en *laSal*, edicions de les dones, una editorial de literatura i assaig de dones. *laSal* era un lloc on passar-ho bé: "Ens dedicàvem a generar paraula, a generar música i, sobretot, plaer [...]. El plaer és molt subversiu."¹ I és que tot el que fa Mari està travessat per la necessitat de gaudir, pel joc, que no deslegítima la necessitat de lluitar contra la situació de les dones, sinó que la referma. La reivindicació del plaer és molt present com a necessitat i com a eina per veure el món i, sobretot, per estar-hi, per trencar

el que s'havia establert, que relegava les dones a la passivitat o a la negació. El joc també es plasma en les seves escultures basades en la interacció i mobilitat, que sorgeixen a partir de la primera que va fer com a joguina per a la seva filla. Pionera de la seva generació a expressar la sexualitat femenina lliure, a parlar del plaer, de la maternitat i de relacions lèsbiques en la seva pintura i la seva poesia, el 1964, mentre encara estudiava en una anacrònica Facultat de Belles Arts a Barcelona, pinta la primera *Vagina*: "imaginava el cos femení per dins, amb una mica de recordatori de les formes, però era un figuratiu gens realista".² Pinta els fluids del cos, les secrecions, els òrgans sexuals o els coits no des de l'abjecció, sinó amb formes i colors atractius molt propers a la sensibilitat visual del pop o la psicodèlia, en què reclama un erotisme plener.

La seva obra és un NO constant a les imposicions, des del gaudiment amb plenitud. Reivindica la cultura i el territori, la vinculació a les seves arrels, que reclama com una forma d'anar endavant i fer camí. Reivindica promoure la investigació com a eina per donar visibilitat a les dones. No vol construir una memòria, sinó que vol ser una eina de canvi de la memòria construïda i de la mirada de present i de futur. Mari Chordà no pot deixar de denunciar allò amb què no està d'acord, com ha fet en diverses ocasions públicament. Pintar, escriure, actuar o posicionar-se són formes de restitució d'aquest present continu que proclamava Gertrude Stein i que sosté el compromís polític de Mari Chordà.

Teresa Grandas

Museu d'Art Modern de la Diputació de Tarragona

C/ Santa Anna, 8
43003 Tarragona
T. 977 235 032
mamt@dipta.cat

Consulteu els horaris a la web del museu www.dipta.cat/mamt

Exposició Mari Chordà... i moltes altres coses

A cura de Teresa Grandas

Mari Chordà... i moltes altres coses és una coproducció del MACBA, Museu d'Art Contemporani de Barcelona i el Museu d'Art Modern de Tarragona

MAMT

Del 2 de febrer al 28 d'abril de 2024

MACBA

Del 5 de juliol de 2024 al 12 de gener de 2025

© dels textos
Teresa Grandas

© de les fotografies
Els seus autors

Revisió dels textos

Joan Josep Miracle
Colin Dickinson
Paul Turner

Disseny gràfic

Gerard Joan

Impressió

Gabriel Gibert
GrupBou Solucions
Gràfiques
Medius Koloro
Silvia Plasin
Dopigraf

Muntatge

Equip del MAMT

MARI CHORDÀ ...I MOLTES ALTRES COSES

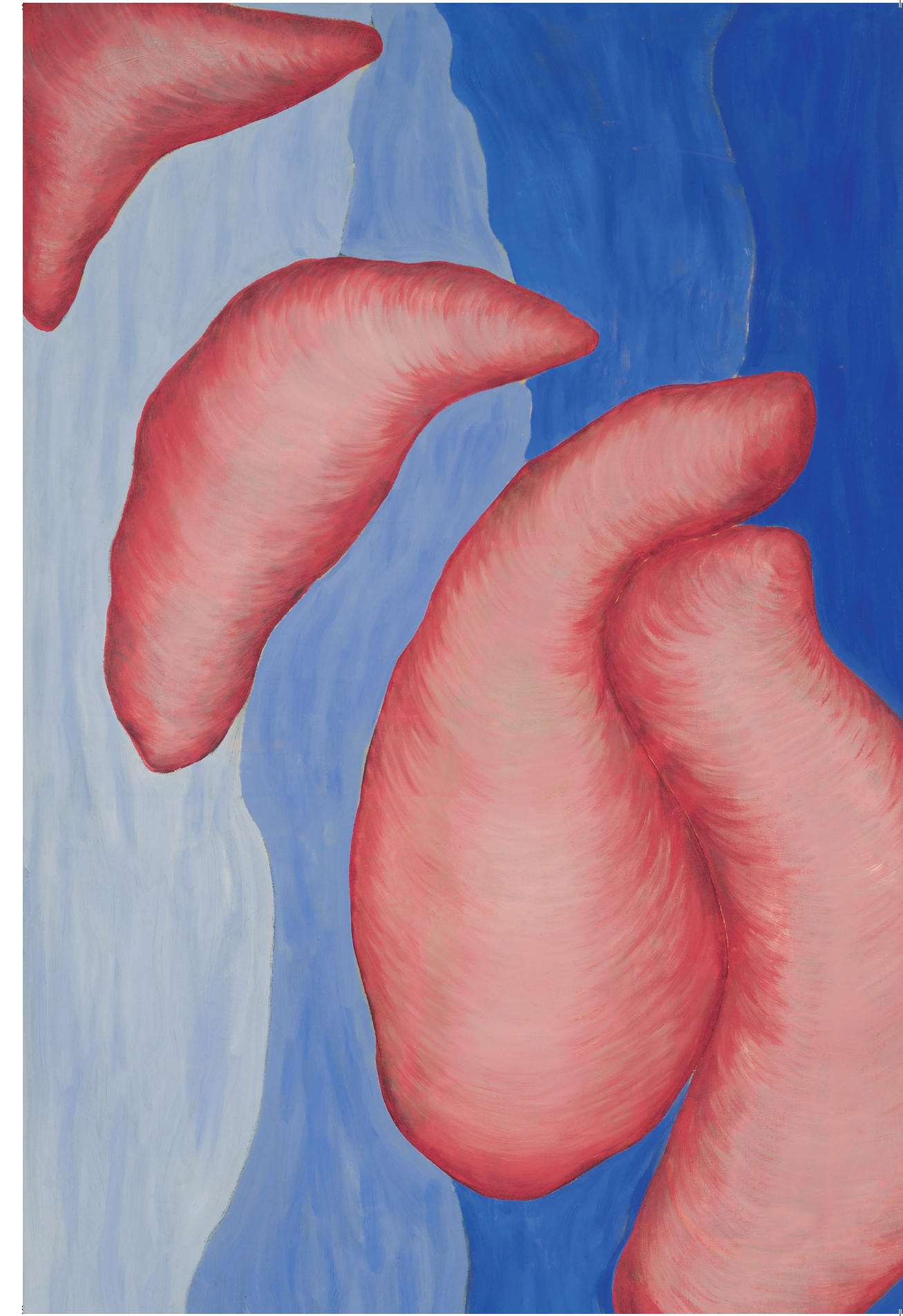
DL T.106/2024

Del 02.02

al 28.04.24

¹ Documental *I moltes altres dones*. Idea original: Sonia Trigo i Dolors Marín. Dirigit per Sonia Trigo, Andrea Corachán, Nacheli Beas, Marta Muñoz, Begoña Montalbán i María Romero García. Centre de Cultura de Dones Francesca Bonnemaison, 2007.

² Documental *Dones amb nom propi*, Canal 21 Ebre, 22 setembre 2015, https://www.youtube.com/watch?v=oV-jóEch_DX8

Mari Chordà (Ampostà, 1942) utiliza la imagen, el lenguaje o la acción social como material de su obra y como parte inseparable de su vida. La artista, la escritora y poeta o la activista forman un vínculo indisoluble que sustenta una actitud y unas convicciones que determinan el eje vertebral de su trabajo y de su biografía. Se mueve en un presente continuo, en el que todo lo que hace es una experiencia simultánea, inherente. Observadora activa y atenta de la realidad que le rodea, necesita tomar parte de ella, agitar y subvertir lo que ve, desde unos principios determinados por el feminismo: surgidos como respuesta al contexto asfixiante del franquismo, pero mantenidos en el tiempo ante una sociedad que todavía debe cambiar muchos de sus valores y que debe restituir la visibilidad y el reconocimiento del trabajo de las mujeres.

Fundó Lo Llar en Ampostà, un espacio que durante dos años fue un centro de activación cultural donde promover conciertos, exposiciones y otras actividades. A partir de su traslado a Barcelona, creó con un grupo de mujeres *laSal*, un bar-biblioteca pensado como espacio para hablar, para tener apoyo y asesoramiento, que derivaría en *laSal*, edicions de les dones, una editorial de literatura y ensayo de mujeres. *laSal* era un lugar donde pasárselo bien: "Nos dedicábamos a generar palabra, a generar música y, sobre todo, placer [...]. El placer es muy subversivo."¹ Y es que todo lo que hace Mari está atravesado por la necesidad de disfrutar, por el juego, que no deslegitima la necesidad de luchar contra la situación de las mujeres, sino que la consolida. La reivindicación del placer está muy presente como necesidad y como herramienta para ver el mundo y, sobre todo, para estar, para romper con lo establecido

que relegaba las mujeres a la pasividad o a la negación. El juego también se plasma en sus esculturas basadas en la interacción y movilidad, que surgen a partir de la primera que realizó como juguete para su hija.

Pionera de su generación en expresar la sexualidad femenina libre, en hablar del placer, de la maternidad y de relaciones lésbicas en su pintura y su poesía. En 1964, mientras aún estudiaba en una anacrónica Facultad de Bellas Artes en Barcelona, pinta su primera *Vagina*: "imaginaba el cuerpo femenino por dentro, con algo de recordatorio de sus formas, pero era un figurativo nada realista".² Pinta los fluidos del cuerpo, las secreciones, los órganos sexuales o los coitos no desde la abyección, sino con formas y colores atractivos muy próximos a la sensibilidad visual del pop o la psicodelia, reclamando un erotismo completo.

Su obra es un NO constante a las imposiciones, desde el disfrute con plenitud. Reivindica la cultura y el territorio, la vinculación a sus raíces, que reclama como una forma de ir hacia adelante y avanzar. Reivindica promover la investigación como herramienta para dar visibilidad a las mujeres. No quiere construir una memoria, sino que desea ser una herramienta de cambio de la memoria construida y de la mirada de presente y de futuro. Mari Chordà no puede dejar de denunciar aquello con lo que no está de acuerdo, como ha hecho en diversas ocasiones públicamente. Pintar, escribir, actuar o posicionarse son formas de restitución de ese presente continuo que proclamaba Gertrude Stein y que sostiene el compromiso político de Mari Chordà.

Teresa Grandas

¹ Documental I moltes altres dones. Idea original: Sonia Trigo y Dolors Marín. Dirigido por Sonia Trigo, Andrea Corachán, Nacheli Beas, Marta Muñoz, Begoña Montalbán y María Romero García. Centre de Cultura de Dones Francesca Bonnemaison, 2007.

² Documental Dones amb nom propi, Canal 21 Ebre, 22 septiembre 2015, https://www.youtube.com/watch?v=oV-j6Ech_DX8

Coitus pop, 1968
Col·lecció MACBA. Fundació MACBA
© Mari Chordà
Foto: FotoGasull

(Foto al revers)

Colgada de un cuadro, 1972
Generalitat de Catalunya.
Col·lecció Nacional d'Art Contemporani. Dipòsit MAMT
Foto: Lila Alberich Fotografia